מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מושגים הקשורים לצליל ולמוזיקליות בשירה: אונומטופאה, חזרה, אנפורה, חריזה, משקל ואליטרציה
- לזהות אמצעים אלה בדוגמאות משיר
- להסביר איך כל אמצעי תורם למשמעות ולמוזיקליות של היצירה

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – שאלות אמריקאיות

1. א – בום! נשמע הרעש
2. א – להדגיש רעיון או רגש וליצור מקצב
3. א – שיר חופשי

חלק ב' – התאמה בין מושג לדוגמה

1 – ג (בום! נשמע הרעש בחדר)
2 – א (בלי מילים קמתי, בלי מילים יצאתי)
3 – ב (שקט שוטף שוב את השכונה)

חלק ג' – נכון או לא נכון

1. נכון – זו ההגדרה המדויקת של אונומטופאה
2. לא נכון – אנפורה היא חזרה על מילה בתחילת הטורים, לא בסוף

חלק ד' – השלימו את המילה החסרה

1. אונומטופאה
2. חריזה

חלק ה' – שאלות קצרות

1. כדי להדגיש רעיון או רגש וליצור מקצב וקצב בשיר

חלק ו' – כתיבה יוצרת

1. משפט שיש בו מילה שמחקה קול, כמו בום, טראח או טיק־טק

כרטיס יציאה – מה לחפש

- אונומטופאה - מילה שמחקה קול, כגון בום או טיק־טק
- חזרה כללית יכולה להיות בכל מקום בשיר, אנפורה היא חזרה בתחילת טורים רצופים דווקא
- חריזה ומשקל יוצרים מוזיקליות, קצב ומדגישים מילים או רעיונות

טיפים להפעלה:

- אפשר להשמיע לתלמידים את הדוגמאות בקול רם כדי שישמעו את הצליל והמקצב בעצמם
- כדאי לתרגל זיהוי אונומטופאה ואליטרציה בשירים מוכרים נוספים מהכיתה
- במשימת הכתיבה חשוב לעודד ניסיון חופשי ולא להקפיד על דיוק מושלם

דף תרגול: צליל, חזרה ומוזיקה בשירה

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בשירים משוררים משתמשים בצלילים, בחזרות ובמקצב כדי ליצור מוזיקה במילים ולהדגיש רגשות ורעיונות. בדף זה נתרגל את המושגים המרכזיים הקשורים לצליל ולמוזיקליות בשירה.

בנק מילים: חריזה | אונומטופאה

1 חלק א' – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מהבאות היא דוגמה לאונומטופאה?

א) בום! נשמע הרעש ב) השמש זרחה בשמיים ג) הילד הלך לבית הספר

2. מה תפקידה העיקרי של חזרה בשיר?

א) להדגיש רעיון או רגש וליצור מקצב ב) לתאר צבעים בשיר

ג) להוסיף חרוז בסוף הטור

3. איך נקרא שיר שאין בו משקל קבוע?

א) שיר חופשי ב) שיר חובק ג) שיר מצטלב

2 חלק ב' – התאמה בין מושג לדוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אונומטופאה	___	**א.** בלי מילים קמתי, בלי מילים יצאתי
2. אנפורה	___	**ב.** שקט שוטף שוב את השכונה
3. אליטרציה	___	**ג.** בום! נשמע הרעש בחדר

3 חלק ג' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אונומטופאה היא מילה שהצליל שלה מחקה את הקול שהיא מתארת	☐	☐
2	אנפורה היא חזרה על מילה בסוף טורים	☐	☐

4 חלק ד' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. מילה שהצליל שלה מחקה קול נקראת _____

2. דמיון בצליל בסוף מילים בשיר נקרא _____

5 חלק ה' – שאלות קצרות

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה משוררים משתמשים בחזרה

6 חלק ו' – כתיבה יוצרת

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט קצר עם אונומטופאה אחת לפחות

כרטיס יציאה

מהי אונומטופאה? תנו דוגמה

מה ההבדל בין חזרה לבין אנפורה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀